

EIDSVOLL KOMMUNE
Rådhusgata 1
2080 EIDSVOLL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2022 - Eidsvoll kommune

---

Eidsvoll kommune har alvorlig avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2022.

Eidsvoll kommune rapporterer igjen negativ renseseffekt for nitrogen. Det vil si at målinger og beregninger ikke er representative for virksomhetens faktiske utslipp. Det tilføres nitrogen til rensesanlegget etter målepunktet for innløpsvann. Rejektvann fra biogass er næringsavfall som må håndteres av behandlingsanlegg som renser for nitrogen.

Kommunen rapporterer at dere mellomlagrer behandlet avløpsslam, ved et gårdsanlegg eksternt og internt på eget lager på avløpsrensanlegget. Gjeldende utslippstillatelse omfatter ikke slik mellomlagring. Statsforvalteren er ikke kjent med at gårdsanlegg i deres region har tillatelse til å lagre slam og kommunen må sende inn ytterligere opplysninger knyttet til mellomlagring av slam eksternt så raskt som mulig og innen 15. mai 2023.

Eidsvoll kommune må søke om ny utslippstillatelse. Videre må kommunen også søkte om tillatelse knyttet til driften av biogassanlegget, da denne aktiviteten i dag er uregulert.

Rapporteringsskjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Eidsvoll kommune sitt avløpsnett og Bårlidalen avløpsrensanlegg.

Avløpsnett til Eidsvoll kommune

Eidsvoll kommune har 20 046 innbyggere og 3 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet. Dette er det samme antall innbyggere og fritidsboliger som kommunen rapporterte for 2021. Kommunen har videre rapportert at avløpsnettet til Bårlidalen avløpsrensanlegg har 2 installerte regnvannsoverløp og 44 installerte nødoverløp.

I skjema for årsrapport har dere oppgitt at dere hadde ca. 337 timer med overløp, dere har videre beregnet at 80 kg fosfor ble sluppet ut i resipient ved overløp på avløpsnett i 2022. Dette er en økning på 79 % sammenliknet med tall for 2021. Kommunen har ikke oppgitt mengde urensset avløpsvann som gikk i overløp i skjema for årsrapport, men oppgir via rapportering i Altinn at mengde avløpsvann i overløp på ledningsnett var lik 7 887,4 m³ i 2022. Rapporteringen for 2022 viser en nedgang på 34 % av lekkasje av urensset avløpsvann på avløpsnett sammenliknet med 2021.

Kommunen opplyser på e-post 23. mars 2023 at årsaken til det relativt høye fosforutslippet i 2022, til tross for nedgang i antall timer med overløp, er at majoriteten av overløpshendelsene i 2022 skjedde ved «Regnvannsoverløp Borkestampa», hvor det er et høyt antall pe tilknyttet. Kommunen opplyser videre at fosfor-utslippet ble veldig stort i 2022, selv om antall timer som gikk i overløp var mindre enn i 2021.

Eidsvoll kommune rapporterer også at det har vært endringer i tilknytning til avløpsnett i rapporteringsåret; det har vært utbygginger tilsvarende 414 nye pe. Videre opplyser kommunen om at de har rehabilitert 1362 meter med ledningsnett i 2022.

Bårlidalen avløpsrensaneanlegg

Det er for 2022 rapportert at Bårlidalen avløpsrensaneanlegg har mottatt og behandlet 1 479 798 m³ avløpsvann og dere har ikke hatt overløp. Dere rapporterer også for 2022 om mindre avløpsvann inn til avløpsrensaneanlegget, enn det som er registrert både i 2021 og 2020. Sammenliknet med data fra 2021, er nedgangen på 5 %.

Utslipp av nitrogen ved Bårlidalen rensaneanlegg er i 2022, som for 2019, 2020 og 2021, høyere enn tilførselen. Gjennomsnittlig innløpskonsentrasjon i 2022 for nitrogen er 64,00 mg/liter, mens gjennomsnittlig utløpskonsentrasjon er 64,88 mg/liter. Dette betyr at renseseffekten for nitrogen er negativ. Dette er et gjentakende avvik, og derfor alvorlig.

Statsforvalteren hadde møte med Eidsvoll kommune 20.09.2022, hvor vi presiserte at praksis knyttet til å slippe rejektivannet fra biogassanlegget inn på avløpsrensaneanlegget må opphøre. Rejektivannet er et avfallsprodukt som biogassanlegget produserer, og må behandles på anlegg som renser for nitrogen. Rejektivannet kan ikke slippes på et anlegg som ikke behandler nitrogen. Kommunen må her finne en løsning for rejektivannet. Statsforvalteren viste i møtet til avklaringer med Miljødirektoratet knyttet til at rejektivann er å regne for et avfallsprodukt. Statsforvalteren forventer at kommunen så raskt som mulig løse dette. Videre må måleprogram og prøvetakingssystem også oppdateres slik at det blir korrekt rapportering. Det tilføres i dag nitrogen til avløpsrensaneanlegget etter målepunktet for innløpsvann.

I årsrapport for Bårlidalen RA 2022 fra Driftsassistansen på Romerike, bemerkes det at den negative renseseffekten for nitrogen skyldes rejektivannet fra avvanning av utrånnet slam, da dette inneholder store mengder nitrogen som ikke kommer med på innløpsprøvene. Videre bemerkes det at høyt innhold av nitrogen i form av ammonium i rejektivannet føres tilbake til avløpsrensingen nedstrøms innløpsprøvetakeren. Det høye ammonium-innholdet stammer fra råtnetankene, hvor partikulært bundet nitrogen blir brutt ned til ammonium som følger med rejektivannet ved avvanningen.

Dimensjonerende kapasitet for Bårlidalen avløpsrensaneanlegg er oppgitt til å være 35 000 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2022 var 22 518 pe (BOF₅). Dette stemmer med våre utregninger for maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke 26.01.2022, på 22 517 pe (BOF₅). Vi ser at anlegget har god kapasitet.

Bårlidalen avløpsrensning overholder renskravet for fosfor for 2022, samt at det oppfyller kravet om sekundærrensning.

Bårlidalen RA slambehandling

Anleggets kapasitet er 2 000 tonn TS per år. Det mottar slam fra Hurdal avløpsrensning i Hurdal kommune og fra Fjellfoten avløpsrensning i Nes kommune. Bårlidalen RA slambehandling har i 2022 mottatt og behandlet 587 tonn TS. Avløpsslammet ble disponert til jordbruksarealer og grøntarealer. Dere rapporterer at analyser av slammet viser at grenseverdier ligger innenfor verdiene for disponering av slam på jordbruks- og grøntarealer, kvalitetsklasse I og II.

Kommunen rapporterer også at dere har 230 tonn TS behandlet slam liggende lagret, både hos bonde i Eidsvoll og på eget lager på avløpsrensning. Statsforvalteren understreker at slik mellomlagring av behandlet avløpsslam ikke er regulert i dagens utslippstillatelse. Dette er et avvik.

Aktiviteten ved biogassanlegget er uregulert. Kommunen må også søke om tillatelse knyttet til driften av biogassanlegget.

Videre rapporterer dere at biogassen fakles og at det ble produsert 615 483 Nm³ gass i biogassanlegget i 2022. Statsforvalteren presiserer at rejektivann fra biogassanlegget er et næringsavfall og derfor må håndteres i henhold til avfallsregelverket. Det vil si behandles i anlegg som kan rense dette og har tillatelse til å behandle det.

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dette medfører at dersom et slambehandlingsanlegg har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våttvekt/døgn* ved biologisk behandling, eller 100 tonn *våttvekt/døgn* ved kun anaerob utråtning er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b). Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Konklusjon

Eidsvoll kommune har rapportert utfyllende for 2022.

Kommune rapporterer igjen negativ renseseffekt for nitrogen, dette er et gjentakende avvik og er derfor alvorlig.

Kommunen rapporterer også at dere mellomlagrer behandlet slam, både hos bonde i Eidsvoll og på eget lager på avløpsrensning. Gjeldende tillatelse omfatter ikke mellomlagring av slam ved avløpsrensning. Når det gjelder mellomlagring hos bonde, må kommunen gi Statsforvalteren ytterligere opplysninger om dette, blant annet om slammet er kun til gjeldende bondes bruk eller om slammet skal brukes av flere. Frist for slik tilbakemelding settes til 15.05.2023.

Statsforvalteren varsler, som også formidlet i møtet med kommunen 20.09.2022, at Eidsvoll kommune må søke om ny utslippstillatelse. Videre må kommunen også søkte om tillatelse knyttet til driften av biogassanlegget, da denne aktiviteten i dag er uregulert.

Vi tar med dette egenkontrollrapportene for 2022 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2023 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2024. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/miljo-og-klima/avlop--arlig-rapportering/rapporteringsskjema_endelig_oppdatert_statsforvalteren.docx

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2023. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Eidsvoll kommune v/ kommuneledelse